

4.1. Kommunen sine økonomiske handlingsreglar (MÅL)

3.1.1 Økonomi

Dei overordna økonomiske måla for Giske kommune er:

1. Det skal vere økonomisk balanse i drifta kvart år i planperioden
2. Netto driftsresultat skal vere 1,75 % av brutto inntekter frå 2024
3. Det skal setjast av til disposisjonsfond kvart år i perioden
4. Disposisjonsfondet skal vere 10 % av brutto driftsinntekter innan 2028

3.1.2 Handlingsreglar, retning for dei kommunale tenestene i planperioden

I ny kommunelov er det vedteke å lovfeste krav om at alle kommunar skal ha eit økonomiregelverk og bruke finansielle måltal i økonomistyringa. Med finansielle måltal er det sikta til politisk vedtekne mål for kommunen si økonomiske utvikling. Den enkelte kommune må sjølv velje måltal og vurdere kva nivå desse bør ligge på. I kommunestyret, sak 52/19, vart økonomiske måltal vedtekne.

Nøkkeltal	Vedteke nivå k.sak 52/19
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	3-5%
Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	5-10%
Netto finansutgifter i % av driftsinntekter	2-3%
Netto lånegjeld i % av driftsinntekter	Maks 100%
Avvik frå budsjett	0,5-1%

I tabellen nedom er måltala rekna ut med bakgrunn i ny økonomiplan for heile planperioden. Det kjem fram av tabellen at kommunen ikkje vil klare å nå måltala i denne økonomiplanperioden. Både netto finansutgifter i % av driftsinntekter og netto lånegjeld i % av driftsinntekter har ein vekst i staden for ein reduksjon. Med ein så høg auke i lånegjeld og finansutgifter bør kommunen ha ein plan for korleis den høge gjelda skal handterast.

Nøkkeltal	Vedteke nivå k.sak 52/19	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	3-5%	0,22	- 0,35	- 0,97	- 0,00
Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	5-10%	- 3,12	- 3,66	- 4,82	- 5,01
Netto finansutgifter i % av driftsinntekter	2-3%	- 8,54	- 8,81	- 8,95	- 9,28
Netto lånegjeld i % av driftsinntekter	Maks 100%	- 146,91	- 152,22	- 166,15	- 173,85
Avvik frå budsjett	0,5-1%	I/A	I/A	I/A	I/A

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter

- Hensikta med måtalet er at kommunen skal ha handlefridom til å takle utforutsette edringar av driftsvilkår, samt at kommunen skal ha eigenkapital til investeringar.
- Måtalet viser forholdet mellom inntekter og utgifter, og dermed korleis drifta i kommunen går i balanse.
- Framskrivinga er gjort etter forslag til ny økonomiplan.

Disposisjonsfond i % av driftsinntekter

- For å sikre økonomisk buffer til uforutsette hendingar er det viktig å bygge eit disposisjonsfond
- For å ha ein sunn økonomi er det anbefalt at disposisjonsfondet er ca 10% av driftsinntektene
- Framskrivinga er gjort etter forslag til ny økonomiplan.

Netto finansutgifter i % av driftsinntekter

- Rente- og avdragsbelastning målt ved finansutgifter
- Gir uttykk for kor eksponert kommunen er for ei endring i rentenivået.
- Framskrivinga er gjort etter forslag til ny økonomiplan
- I økonomiplanen er driftsinntekter i 2023-kroner, medan gjeldsrentene er framskrivne. Legg ein inn føresetnad om 3 % auke i driftsinntektene, blir talet meir reelt.

Lånegjeld i % av driftsinntekter

- Talet fortel kor eksponert kommunen er for renteendringar. Utgjer gjelda over 100 % av inntektene, er kommunen svært eksponert for renteendringar.
- Generasjonsprinsippet tilseier at investeringar i dag må tilpassast eit nivå slik at framtidig nedbetaling ikkje vert urimeleg belastande på kommande generasjonar.
- Framskrivinga av nøkkeltal for Giske kommune bygger på framlegg til ny økonomiplan.
- I økonomiplanen er driftsinntekter i 2023 -kroner, medan gjelda er framskriven. Legg ein inn føresetnad om 3% auke i driftsinntektene, vert talet meir reelt.